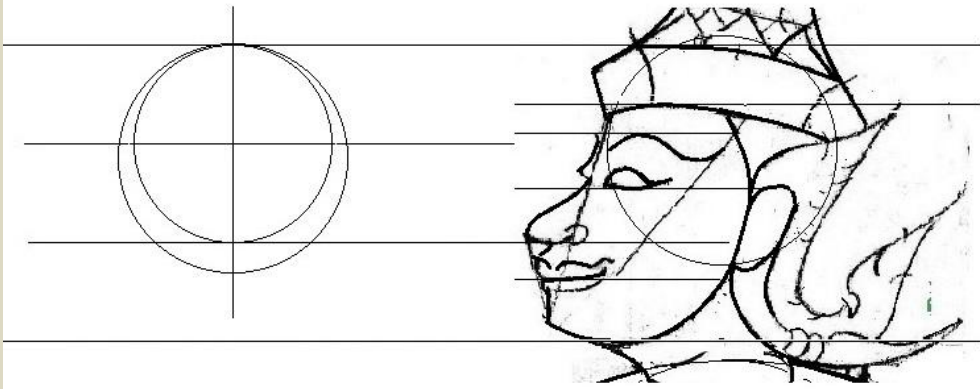
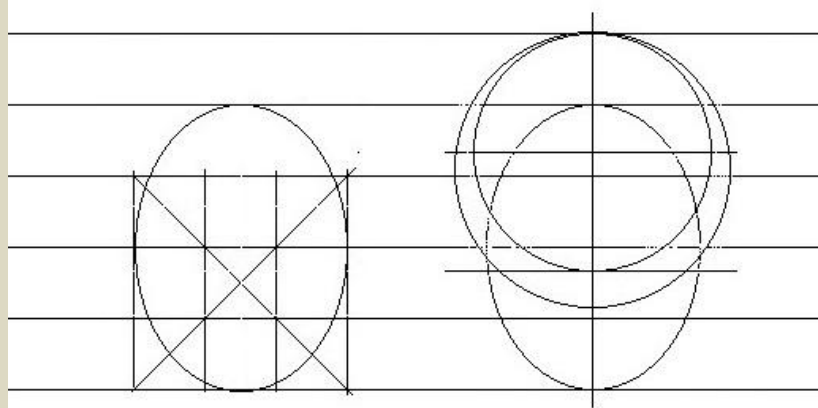

การเขียนหน้าพระด้านตรง

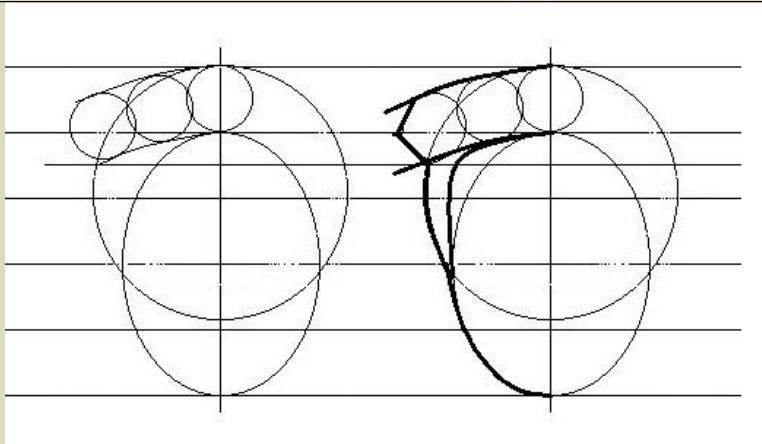
ภาพหน้าพระด้านตรงนี้มักไม่ปรากฏในภาพจิตรกรรมมากนัก ที่พบมักเป็นภาพพระด้านข้างและด้านเสี้ยว แต่เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาจึงถอดภาพหน้าพระด้านข้างของอาจารย์อมร ศรีพจนารถมาเป็นพระด้านตรงสำหรับเปรียบเทียบสัดส่วนให้เกิดความเข้าใจต่อไป ดังนี้

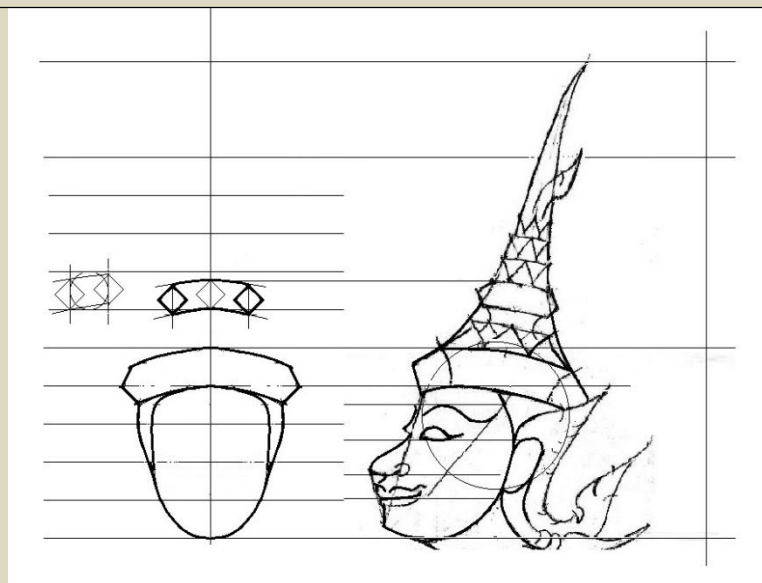
นำภาพศีรษะพระด้านข้างจากส่วนแนวเกี่ยวบนถึงแนวคางด้านล่างมาแบ่งช่องตามแนวนอนออกเป็นสามช่องเท่ากัน ใช้สองช่องบนสร้างวงกลมด้วยรัศมีความกว้างหนึ่งช่อง ส่วนหนึ่งที่แบ่งนั้นเป็นกะโหลกศีรษะด้านหน้า ส่วนวงใหญ่อีกวงได้จากการเขียนกะโหลกด้านหูของเศียรพระด้านข้างนำมาซ้อนไว้ให้ชิดขอบเกี่ยวเช่นกันจะได้กะโหลกด้านข้างของเศียรพระ (ภาพพระทั้งด้านหน้าและด้านข้างต้องมีความสูงของกะโหลกเท่ากัน)

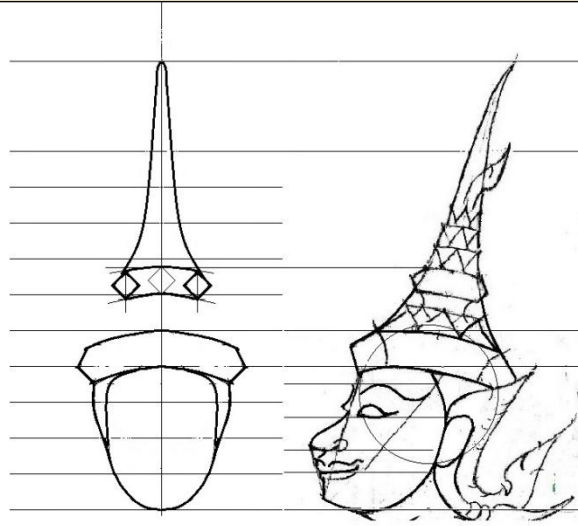
แบ่งส่วนศีรษะอีกครั้งเป็น ๕ ช่องเท่ากัน เว้นช่องบนสุดไว้เป็นความกว้างของเกี้ยวมาลัยรักร้อยของชฎาชั้นแรก ในสามช่องล่างแบ่งเป็นตารางสี่เหลี่ยมเพื่อหาความกว้างของสามช่องนี้เพื่อเป็นความกว้างของวงรีของแก้ม คาง รูปหน้าไปจรดแนวล่างของส่วนบนที่เว้นไว้

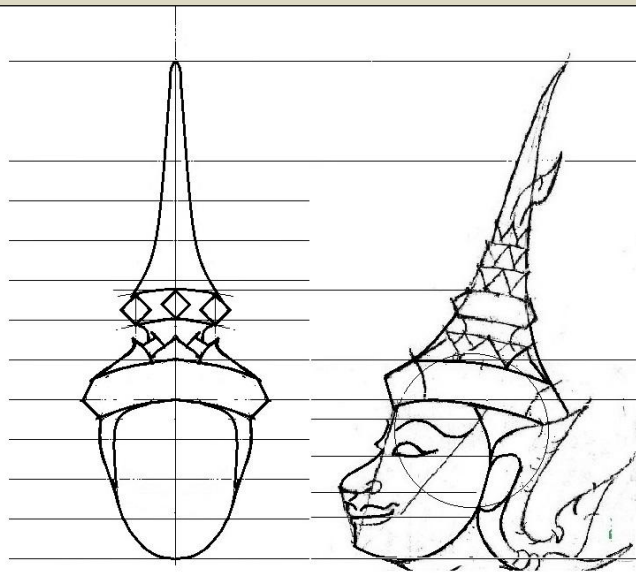
กำหนดขนาดประจายามทิศด้านข้าง (ด้วยวงกลมขนาดประมาณความสูงของ ๑ ใน ๕ ส่วนที่แบ่งไว้) จัดวางไว้ด้านข้างขอใบหน้าพระให้ต่ำลงจากแนวนบนประมาณครึ่งส่วนของ ๑ ใน ๕ ของช่องที่ ๒ ลงมา และห่างจากเส้นแนวตั้งกลางหน้าประมาณหนึ่งช่วงของตัวทิศหรือน้อยกว่าเล็กน้อย ร่างเส้นแนวเกี่ยวกำหนดไว้พองาม ร่างเส้นหน้าผาก วงแก้มและคาง

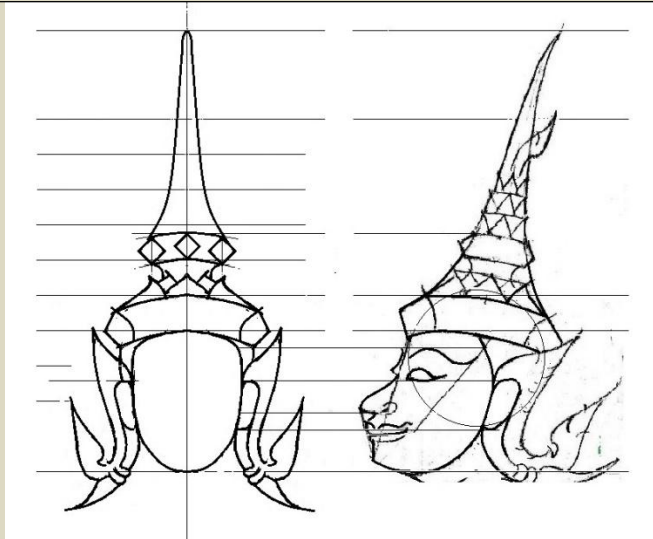
ร่างช่องขนาดศีรษะพระเพิ่มขึ้นด้านบน ๑ ช่องครึ่ง แบ่งความสูงช่องที่เพิ่มด้านบนนี้เฉพาะส่วนที่เป็นขนาดเท่าศีรษะออกเป็น ๕ ช่อง ถ้ายขนาดเกี่ยวและยอดชฎาพระด้านข้างมาที่เส้นแนวตั้งพระด้านตรงจะได้แนวเกี่ยวของยอดชฎา โดยกำหนดขนาดประจายามทิศให้เล็กกว่าช่องที่แบ่งเล็กน้อยวางไว้กลางเส้นแนวตั้งติดเส้นล่างของช่องที่สองนี้ วางประจายามทิศ (เส้นแบ่งครึ่งความสูงตัวทิศ) ด้านข้างลงห่างจากเส้นกลางแนวตั้งประมาณหนึ่งในห้าส่วนที่แบ่งตามแนวตั้ง และต่ำลงมาในช่องแบ่งที่ ๑ เล็กน้อย ร่างเส้นแนวเกี่ยว

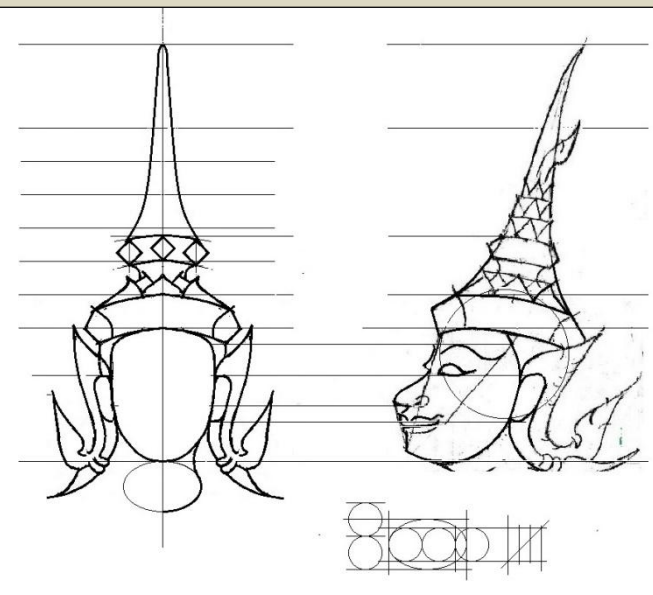
ร่างเส้นจอมแหเพื่อเขียนยอดชฎาตามส่วนของการเขียนหน้าภาพพระด้านข้าง

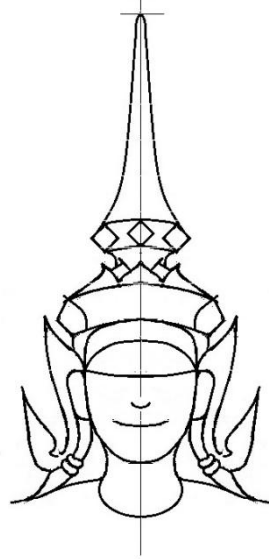
ส่วนต่อของเกี้ยวด้านล่างและเกี้ยวชฎาด้านบน เขียนทรงของแนวกระจังบนเกี้ยวล่างและบัววางรับ
เกี้ยวยอดชฎาให้สวยงาม

เขียนใบหูพระเป็นรูปวงรีมีขนาด ๑ ใน ๓ ช่องจากใต้แนวเกี่ยวถึงคางพระ วางให้หูอยู่ระหว่างกลางแนวขอบเกี่ยวล่างกับคางพระแนบกับใบหน้า โดยเมื่อเป็นภาพหน้าตรงเช่นนี้ใบหูจะมีขนาดไม่กว้างมากนัก เขียนทรงจอนหู กั้นจอนและต่างหู

เขียนลำคอจากวงรีใช้ขนาดความสูง ๑ ส่วนใน ๕ ส่วนของช่อง มาเป็นเส้นผ่าศูนย์กลางของวงกลม เมื่อนำวงกลมมาเรียงตามแนวนอน ๓ วงจะได้ขนาดความกว้างวงรีจากขนาดวงกลม ๒ วง กับ ๑ ใน ๓ ส่วนของเส้นผ่าศูนย์กลางวงกลมที่ ๓ และความสูงของวงรีได้จากวงกลมต่อกันตามแนวตั้ง ๒ วง ได้เส้นผ่าศูนย์กลางวงกับครึ่งหนึ่งของอีกหนึ่งวงเป็นความสูงของวงรีคอ นำวงรีคอที่ได้วางลงกึ่งกลางเส้นแนวตั้งลำตัวต่อจากเส้นปลายคางวงหน้า ส่วนโค้งด้านล่างของวงรีได้วงคอของภาพพระ ร่างเส้นคอต่อกับวงคอด้านล่าง

เขียนเส้นกลางปาก เส้นแนวจมูก เส้นระดับตาและคิ้ว

๑. เขียนจมูก ปาก ตาและคิ้วให้อยู่ในแนวเส้นเฉียง (กำหนดแนวเฉียงพองาม)
๒. เขียนแบ่งเส้นกลีบบัวส่วนที่เป็นลอม (ส่วนที่คลุมกะโหลกศีรษะ) ส่วนเชิงบาตร (บัวแวง) เกี่ยวชั้นที่ ๒ บัวกลุ่ม ขนนก (ยี่ง่า) ยอดชฎาและเส้นดอกไม้ที่ตรงเกี่ยวชั้นแรก
๓. บากเส้นแบ่งส่วนกรรเจียกจอนและเส้นคอ
๔. เขียนเส้นกรองคอ แล้วแบ่งรัศมีบัวคอเสื่อหาศูนย์กลางและความกว้าง

๑. เขียนเพิ่ม หนวด เครา ลูกตา เปลือกตา นัยน์ตา หู
๒. เขียนลายกรรเจียกจอน
๓. แบ่งครึ่งดอกไม้ทิศเกี่ยวชั้นที่ ๑ เพิ่มบานพับพับจอน กลีบบัวชั้นต่าง ๆ ของยอด ดอกไม้ทิศเกี่ยวชั้นที่ ๒ และขนนก
๔. เขียนบัวคอเสื้อและวงกลม (ทรงกรอบลายห้าม) ที่กรองศอ

เขียนลวดลายในส่วนละเอียดทั่วไป (สอดใส่ลาย)